

Vyjádření k výkladu zákonů, které se týkají likvidace bioodpadu a spalování rostlinného odpadu například na zahradách

11.3.2025 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Biologicky rozložitelný odpad ze zahrad a veřejné zeleně je smysluplné co nejvíce využívat, ať už při domácím kompostování, v řízených kompostárnách nebo bioplynových stanicích prostřednictvím obecního sběru biologického odpadu. Obce mají povinnost zajistit celoroční místo sběru zeleného odpadu od dubna 2019.

V prvé řadě uvádíme, že se v tomto směru nejedná o novou legislativu. Ze zákona o odpadech vždy vyplývalo, že se má s listím, větvemi nebo posečenou trávou, pokud je osoba sama nekompostuje, nakládat jako s biologicky rozložitelným odpadem, to znamená odkládat do hnědé popelnice nebo odvézt do sběrného dvora na místo k tomu určené. Začkon o odpadech vždy zakazoval jakékoliv odstraňování odpadů mimo zařízení k tomu určené, tedy vylučoval takovýto odpad spalovat například na zahradách.

Nicméně v zákoně o ochraně ovzduší doposud existovala možnost, aby obce vydávaly obecně závazné vyhlášky a spalování tohoto odpadu regulovaly. Z toho vyplývalo, že zákon o ochraně ovzduší počítá s tím, že spalování těchto odpadů na zahradách je legální. Na rozpor mezi oběma zákony upozornilo ministerstvo vnitra. Zároveň byl takový výklad zákona o ochraně ovzduší v rozporu s evropskou směrnicí o odpadech. Z toho důvodu poslanci vtělili do novely zákona o ovzduší (platné od 1. 3. 2025) poslanecký návrh, který uvedl oba zákony do souladu. Odstraňování bioodpadu jako je shrabané listí, posečená tráva či větve se tedy již řídí výhradně zákonem o odpadech, nikoliv obecními vyhláškami.

Je ale potřeba odlišit dvě situace – nakládání s odpady a situaci, kdy se suché rostlinné materiály, zejména dřevo, spalují na otevřeném ohni účelně. Zjednodušeně řečeno – pokud se to týká likvidace například shrabaného listí, čerstvých větví nebo posečené trávy, je potřeba s nimi nakládat jako s bioodpadem a odvézt na kompost, odložit do hnědé popelnice, sběrného střediska odpadu a podobně. Zdůrazňujeme, že rekreační rozdělávání ohňů za účelem opékání špekáčků či jiných pokrmů nebo zkrátka posezení doma u ohně zakázáno samozřejmě není.

V některých případech pak zvláštní předpisy (např. lesní zákon) umožňují spalovat rostlinné odpady na místě, aby se zabránilo šíření škodlivých organismů.

Novelou začkonu o ochraně ovzduší pouze docházeí ke sjednocení výkladu obou začkonů – tedy výkladu toho, za jakých podmínek lze či nelze rostlinný materiál na zahradách spalovat – protože byl stav doposud nejasný. Také s ohledem na evropskou směrnici se ale výklad upravil.

Podle této evropské směrnice o odpadech musí státy (nejpozději ke konci prosince 2023) zajistit, aby byl biologický odpad buď tříděn a recyklován u zdroje (to znamená domačí kompostování), nebo podlehal tříděnému sběru a nebyl smícháván s ostatními druhy odpadů. Navíc díky tomu, že budou obce takový odpad více třídit a odkládat např. do hnědých popelnic nebo sběrných dvorů, tak i lépe dosáhnou cílů, které jsou na tento rok stanoveny. Přaě bioodpad je komoditou, díky které mohou obce třídící cíle snadněji splnit.

Podle této evropské směrnice o odpadech musí státy (nejpozději ke konci prosince 2023) zajistit, aby

byl biologicky odpad buď tříděn a recyklován u zdroje (to znamená domaěciě kompostovaěniě), nebo podleěhal tříděěěmu sběru a nebyl smícháván s ostatniěmi druhy odpadů. Navíc díky tomu, že budou obce takový odpad více třědit a odklaědat např. do hnědyěch popelnic nebo sběryěch dvorů, tak i leěpe dosaěhnou ciělů, ktereě jsou na tento rok stanoveny. Praěvě bioodpad je komoditou, díky ktere mohou obce třědiciě cíle snadněji splnit.

https://www.mzp.cz/cz/news_20250311_Vyjadreni-k-vykladu-zakonu-ktere-se-tykaji-likvidace-bioodpadu-a-spalovani-rostlinneho-odpadu-napr-na-zahradach